

Státní okresní archiv Kutná Hora

221205010

Inventář

Archivní pomůcka č. 291

NAD č. 1236

Značka archivního souboru: JZD

Jednotné zemědělské družstvo Přítoky

1953-1960

Zpracoval: Hana Pospíšilová

Kutná Hora 2021

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Jednotné zemědělské družstvo Přítoky	3
II. Dějiny archivního souboru	5
III. Archivní charakteristika archivního souboru	5
IV. Tematický popis archivního souboru	6
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	6
Příloha Seznam použitých zkratk	7
Jednotky popisu	8
Úřední knihy	8
Evidenční knihy	8
Spisový materiál	8
Vedení družstva	8
Účetní materiál	8
Účetní knihy	8
Účetní písemnosti aktové povahy	9
Rejstřík korporativní	10
Rejstřík osobní	11

I. Dějiny původce archivního souboru

Jednotné zemědělské družstvo Přítoky

právníká osoba lidového družstevnictví zajišťující zemědělskou a jinou hospodářskou činnost

Užití jména: úřední, od: 1953, do: 1960

Variantní označení: JZD Přítoky, užití: zkratka/akronym, od: 1952, do: 1960

Vznik, vznik zahájením činnosti: 20. 11. 1952

Poznámka ke vzniku: na základě zákona

Zánik, zánik ukončením činnosti: 4. 2. 1960

nástupce: Jednotné zemědělské družstvo "Rudý říjen" Miskovice

Poznámka k zániku: sloučením s JZD "Rudý říjen" Miskovice; schválilo ONV Kutná Hora 4. 2. 1960

Vztahy:

sídlo: Přítoky (Kutná Hora, Česko)

geografická působnost: Přítoky (Kutná Hora, Česko)

Dějiny

Jednotná zemědělská družstva byla novou etapou v zemědělské výrobě po roce 1948. První zákon o Jednotných zemědělských družstvech č. 69/1949 Sb. schválilo Národní shromáždění dne 23. 2. 1949. S jednotným zemědělským družstvem splynula i ostatní družstva z obce, a to především vodní, elektrárenská a strojní. Jednotná zemědělská družstva přebírala jejich majetek, závazky i členskou základnu. Družstva procházela vývojem od I. do IV. typu hospodaření. V případě I. a II. typu se uplatňoval faktor soukromého vlastnictví a neměnil se výrazně malovýrobní způsob práce, u II. typu došlo navíc ke změně v podobě rozorání mezí a zavedení společné rostlinné výroby. III. typ byl charakterizován společnou rostlinnou a živočišnou výrobou. Družstevníci byli odměňováni na základě pracovních jednotek vykonaných pro družstvo a menší část finančních prostředků obdrželi za užívání půdy předané družstvu. Ve IV. typu byli zemědělci odměňováni pouze podle množství a kvality práce odvedené pro družstvo bez ohledu na vloženou půdu. Další změna v etapě jednotných zemědělských družstev nastala na základě zákona č. 49/1959 Sb., který řešil především sloučení družstev. Sloučené družstvo přejímalo majetek a povinnosti původního družstva bez likvidace.

Obec Přítoky leží v blízkosti Kutné Hory. V roce 1950 měla obec 166 obyvatel a 50 domů. Celková plocha katastru obce byla v roce 1960 311 ha, z toho bylo 295 ha zemědělské půdy a 0,3 ha vodních ploch. Terén katastru je mírně zvlněný. Jednotné zemědělské družstvo bylo založeno na členské schůzi 20. 11. 1952. Předsedou družstva byl zvolen Hubert Brodský. Do podnikového rejstříku u Lidového soudu civilního v Praze bylo družstvo zapsáno 26. 11. 1952. V lednu 1953 obhospodařovalo 111,80 ha zemědělské půdy. Další zemědělskou půdu obhospodařovaly mimo družstva československé státní statky. Družstvo se spolu s rostlinnou výrobou zabývalo i živočišnou produkcí a mělo 86 kusů skotu, 18 koní, 50 prasat a 10 ovcí. K obhospodařování půdy mělo 10 kusů tažných koní a 2 kusy volů. Družstvo nemělo vlastní traktory a nákladní auta, ale pouze 2 valníky, 1 mlátičku a 1 dojící soupravu. Zemědělské práce pro družstvo zajišťovala Strojní traktorová stanice v Uhlířských Janovicích, středisko v Miskovicích. Sdružovalo 10 zemědělských usedlostí a mělo 19 členů, z toho 10 mužů a 9 žen. Celoroční výrobní plán na rok 1953 byl schválen členskou schůzí 25. 2. 1953. Družstvo hospodařilo ve III. typu vyznačujícím se společnou rostlinnou a živočišnou výrobou. V roce 1954 byly u Okresního národního výboru v Kutné Hoře registrovány stanovy družstva a v roce 1955 byl na další 2 roky opět zvolen předsedou Hubert Brodský. Rok 1959 byl posledním rokem samostatného hospodaření družstva. Družstvo obhospodařovalo 112, 56 ha zemědělské půdy, sdružovalo 10 zemědělských usedlostí a mělo 28 členů. V roce 1959 mělo podle přehledu o činnosti za zmíněný rok i vlastní mechanizační prostředky a zvýšily se i stavy hospodářského zvířectva. V obci mimo družstvo byly pouze 2 zemědělské usedlosti o výměře 1, 59 ha. Členská schůze, která se konala 11. 1. 1960, odhlasovala jednohlasně a

bez námitek sloučení s Jednotnými zemědělskými družstvy Miskovice, Mezholezy a Bylany. Ustavující členská schůze se konala 30. 1. 1960 a zúčastnilo se jí 163 z celkových 270 členů. Sloučené družstvo dostalo název Jednotné zemědělské družstvo Rudý říjen Miskovice. Zároveň byly na této schůzi schváleny stanovy a domácí řád družstva. Okresní národní výbor v Kutné Hoře schválil sloučení družstev dne 4. 2. 1960. Zápis o výmazu družstva z podnikového rejstříku Lidového soudu civilního v Praze pochází ze dne 16. 3. 1960.

Vnitřní struktury korporace

Záležitosti založeného družstva řešil nejprve provozní řád III. typu JZD v Přítokách a později vlastní stanovy družstva, vypracované podle vzorových stanov JZD. Nejvyšším orgánem družstva byla členská schůze, která se vyjadřovala ke všem závažným otázkám. V období mezi členskými schůzemi řídilo družstvo jeho představenstvo (v čele s předsedou) a mělo ve stanovách vytyčeny úkoly k zajištění jeho chodu. Členská schůze dále volila revizní komisi jako dohlédací a kontrolní orgán družstva.

Funkce korporace

- scelování půdy,
- společné družstevní hospodaření s živým a mrtvým inventářem,
- semenářská výroba,
- investiční výstavba,
- zvyšování odborné kvalifikace a kulturní úrovně členů

Normy - konstitutivní

- zákon č. 69/1949 Sb., o jednotných zemědělských družstvech,
- nařízení ministra zemědělství č. 75/1949 Sb., kterým se provádí zákon o jednotných zemědělských družstvech,
- zákon č. 49/1959 Sb., o jednotných zemědělských družstvech.

Zdroje informací

Státní okresní archiv Kutná Hora, Okresní národní výbor Kutná Hora 1945–1960, NAD 10, inv. č. 107, kar 13.

Státní okresní archiv Kutná Hora, Okresní národní výbor Kutná Hora 1945–1960, NAD 10, inv. č. 746, kar 141.

Státní okresní archiv Kutná Hora, Okresní národní výbor Kutná Hora 1945–1960, NAD 10, inv. č. 1307, kar 622.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Písemný materiál fondu Jednotné zemědělské družstvo Přítoky vznikl z činnosti družstva v letech 1953–1960. Ve služebním záznamu o prohlídce vedení spisové agendy ze dne 12. 7. 1974, kterou provedl pracovník Okresního archivu Kutná Hora Jiří Rouč, je uvedeno, že spisy Jednotného zemědělského družstva v Přitocy jsou uloženy společně se spisy ostatních družstev sloučených do Jednotného zemědělského družstva Rudý říjen Miskovice. Spisy jednotlivých družstev byly neúplné a do spisovny družstva nebyly předány. Uloženy byly v místnostech budovy družstva v Miskovicích ve značně nepřehledném stavu.

Přímý zdroj akvizice:

Okresní archiv v Kutné Hoře převzal dokumenty družstva spolu s dokumenty Jednotného zemědělského družstva Rudý říjen Miskovice dne 6. 5. 1976 (přejímka číslo 9, číslo jednací není známo). Rovněž přejímka číslo 16 (číslo jednací 257/95-3/1) z 15. 6. 1995 obsahovala vedle písemností Jednotného zemědělského družstva Družba Suchdol i dokumenty sledovaného původce.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Rozsah fondu je 0,22 bm. Stav zachovalosti lze proto hodnotit jako torzovitý. Fond byl inventarizován v roce 2021 podle Návodu na uspořádání a inventarizaci fondů jednotných zemědělských družstev, který vypracoval Odbor řízení archivnictví Ministerstva vnitra pod číslem jednacím AS/1-2868/98 a to podle následujícího pořádacího schématu:

- 1 Úřední knihy
 - 1/1 Evidenční knihy
 - 2 Spisový materiál
 - 2/1 Vedení družstva
 - 3 Účetní materiál
 - 3/1 Účetní knihy
 - 3/2 Účetní písemnosti aktové povahy
- Vnitřní skartace nebyla provedena.

Budoucí přírůstky:

Další přírůstky se neočekávají.

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Archiválie nejsou z fyzického hlediska poškozeny. Na archiváliích je patrné časté používání během trvání družstva.

Odkazy na příbuzné dokumenty, archiválie a pomůcky pro vyhledávání:

Státní okresní archiv Kutná Hora, Okresní národní výbor Kutná Hora 1960–1990, NAD 12.

Pravidla zpracování:

Základní pravidla pro zpracování archiválií z roku 2015 (druhé vydání).
Návod na pořádání a inventarizaci archivních fondů jednotných zemědělských družstev z roku 1998.

IV. Tematický popis archivního souboru

Tematický popis jednotky popisu:

Soubor vypovídá o historii družstva od jeho založení v roce 1952 jen neúplně. Dochovalo se 12 úředních knih, z toho 1 kniha evidenční a 11 knih účetních. O vlastním založení JZD se nedochovaly téměř žádné dokumenty a archiválie obsažené v kmenových dokladech jsou nedostačující. Údaje o hospodaření družstva se dochovaly pouze v účetních knihách z let 1951–1960, další informace však lze dohledat v celoročních výrobně finančních plánech z let 1953–1960 a v neúplných celoročních výrobních plánech z let 1955–1960, ročních výkazech z let 1956–1959 či v generální inventarizaci z roku 1959. Účetní deník a pokladní kniha byly ponechány z důvodu nedostatku dochovaných archiválií a proto, že obsahují zápisy, které nejsou uvedeny v hlavních knihách.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Prameny a literatura:

viz Zdroje informací

Zpracovatel jednotky popisu: Pospíšilová, Hana (1953-)

Datum popisu: květen–září 2021

Seznam použitých zkratk:

AS MV – Archivní správa Ministerstva vnitra

bm – běžný metr

čj. – číslo jednací

fas – fascikl

inv. č. – inventární číslo

JZD – jednotné zemědělské družstvo

kar – karton

MNV – místní národní výbor

NAD – Národní archivní dědictví

ONV – okresní národní výbor

Sb. – Sbírka zákonů

sign. – signatura

ukn – úřední kniha

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Date
	221205010/1236	1	
	Jednotné zemědělské družstvo Přítoky čeština počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: kar, 2, 1954-1960; ukn, 12, 1953-1960		
1	1	2	
	Úřední knihy		
2	1/1	3	
	Evidenční knihy		
3	1/1/1	4	ukn 1
	Kniha evidence členů		1953-1959
1	2	5	
	Spisový materiál		
2	2/1	6	
	Vedení družstva		
3	2/1/1	7	fas 1
	Kmenové doklady		1954-1957
1	3	8	
	Účetní materiál		
2	3/1	9	
	Účetní knihy		
3	3/1/1	10	ukn 2
	Hlavní kniha		1953-1954
3	3/1/2	11	ukn 3
	Hlavní kniha		1955
3	3/1/3	12	ukn 4
	Hlavní kniha		1956
3	3/1/4	13	ukn 5
	Hlavní kniha		1957
3	3/1/5	14	ukn 6
	Hlavní kniha		1958
3	3/1/6	15	ukn 7
	Hlavní kniha		1959-1960
3	3/1/7	16	ukn 8
	Účetní deník		1959-1960
3	3/1/8	17	ukn 9
	Pokladní kniha		1958-1960
3	3/1/9	18	ukn 10
	Kniha evidence pracovních jednotek		1953-1956
3	3/1/10	19	ukn 11
	Kniha evidence pracovních jednotek		1957-1958

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
3	3/1//11 Kniha evidence pracovních jednotek	20	ukn 12 1959-1960
2	3/2 Účetní písemnosti aktové povahy	21	
3	3/2//1 Celoroční výrobní plány	22	kar 1 1955-1960
3	3/2//2 Výkazy	23	kar 1 1956-1959
3	3/2//3 Generální inventarizace	24	kar 1 1959

Rejstřík korporativní

Jednotné zemědělské družstvo Přítoky

1

Rejstřík osobní

Pospíšilová, Hana (1953-)

1

Název archivní pomůcky: Jednotné zemědělské družstvo Přítoky

Značka archivního souboru: JZD

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1953-1960

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 14 (kar, 2, 1954-1960; ukn, 12, 1953-1960)

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 24

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,22 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 8. října 2021

Zpracovatel archivního souboru: Hana Pospíšilová

Archivní pomůcku sestavil: Hana Pospíšilová

Počet stran archivní pomůcky: 12

Archivní pomůcku schválil: PhDr. Vojtěch Vaněk, Ph.D., vedoucí oddělení, pod čj.

SOAA-KH/5830/2021, dne 8. 10. 2021